

Näkökulmia luvun 19 tehtäviin ja kuviin

Kuvatehtävä: Miten 1920-luvun ranskalaisessa jalkinomainoksessa näkyy moderni kaupunkikulttuuri?

- Kaupunki kuvataan modernina, siellä on leveät kadut ja autoja.
- Nainen on pukeutunut tyylikkäästi lyhyeen hameeseen, ajanmukaiseen hattuun ja muodikkaiksi mainostettuihin saappaisiin.
- Mainoksessa näkyy art deco -tyylisuunnan vaikutus. Art deco suosi geometrisia, särmikkäitä ja rytmikkäitä muotoja ja siksak-kuviointia.
- Art deco -tyylisuunta oli Ranskassa ensimmäisen ja toisen maailmansodan välissä syntynyt moderni taidesuunta, joka näkyi erityisesti huonekaluissa, koriste-esineissä ja koruissa. Sillä oli voimakas vaikutus ajan mainoskuvitukseen.
- Mainoksen värimaailmassa näkyvät voimakkaat kontrastit. Se oli tyyppillistä art deco -tyylisuunnalle.

1. Miten käsitteet populaarikulttuuri, massakulttuuri ja nuorisokulttuuri eroavat toisistaan?

- Populaarikulttuuri tarkoittaa kansansuosiota tavoittelevaa kulttuuria, jonka vastakohtana pidetään pienelle joukolla tarkoitettua korkeakulttuuria; populaarikulttuuriin katsotaan kuuluvan elokuvat, televisio, tietokonepelit ja viihdekirjallisuus.
- Massakulttuuri on suurille joukoille tarkoitettua kaupallista viihdettä, joka on usein teollisesti valmistettua.
- Nuorisokulttuuri on nuorten suosimaa alakulttuuria, johon kuuluu muun muassa nuorisomusiikki ja tietynlaiset pukeutumistavat.

2. Tee käsittekartta luvussa esitellyistä populaarikulttuurin muodoista.

Näkökulmia käsittekarttaan

- musiikkikulttuuri
- muoti ja pukeutuminen
- elokuvat, televisio ja muu viihdeteollisuus
- sähköinen kulttuuri
- kaupallisuus

3. Ota kantaa väitteeseen: Tietotekniikka on demokratisoinut kulttuuria.

- Periaatteessa kaikki, joilla on tietokone, voivat olla yhteydessä toisiinsa ja päästä käsiksi valtavaan määrään informaatiota.
- Myös harvaan asutuilla seuduilla asuvat pääsevät osallistumaan kulttuuriin.
- Tietotekniikka on laskenut esimerkiksi kirjan kustantamisen ja äänituotteiden tekemisen kustannuksia. Tätä kautta yhä useampi kirjoittaja saa teoksiaan julki.
- Toisaalta, jos ihmisellä ei ole mahdollisuutta tai kykyä käyttää konetta, tapahtuu eriarvoistumista ja syrjäytymistä.

4. Tutki 1950-luvun elokuvajulistetta.

a) Mitä 1900-luvun kulttuurin piirteitä löydät kuvasta?

- Elokuva on jo itsessään esimerkki 1900-luvun populaarikulttuurista.
- Julisteessa näkyy naisia viettämässä vapaa-aikaa miesten kanssa. Se kertoo nuorten vapaamielisemmästä kanssakäymisestä.
- Kuvassa on nuorisomuotia, joka oli osa toisen maailmansodan jälkeen syntynyttä nuorisokulttuuria. Esimerkiksi Deanin takin alta näkyy t-paita, joka on uutta rentoa muotia.
- Kuvassa näkyy elokuvaan liittyvä tähtikultti. Kuvan etualalla elokuvan päähenkilö "nuori kapinallinen" James Dean.

b) Mitkä tekijät selittävät populaarikulttuurin kasvua 1900-luvulla?

- 1800-luvulla kulttuurissa tapahtuneet tekniset innovaatiot kuten valokuvaus, elokuva, äänilevyt. 1900-luvulla radio ja televisio edistivät kasvua.
- ihmisten vapaa-ajan kasvu, kun työpäivää alettiin 1800-luvulla lakisääteisesti lyhentää
- ihmisten elintason nousun myötä oli varaa kuluttaa
- kulutusyhteiskunnan synty; kuluttaminen tehtiin ihmisille helpoksi (tavaratalot, postimyynti, osamaksukauppa)
- lukutaidon yleistyminen
- massakulttuurin leviäminen aiempaa nopeammin tiedotusvälineiden kautta
- kaupungistuminen; suuri määrä kuluttajia asui pienellä alueella
- nuorisosta tuli merkittävä populaarikulttuurin kuluttajaryhmä
- populaarikulttuurin uudet virtaukset; esimerkiksi musiikissa pop- ja rockmusiikki